

Posamezna številka 6 vinarjev.

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmerice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju post. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Plamen.

Ljubljanci — zaspanci — poje narodna pesem — in splošno se danes toži v središču in ob meji, da v Ljubljani ni pravega navdušenja in da Ljubljanci niso ljudje, ki bi se dali ogreti. Tudi mi smo mislili tako. Toda danes se nam zdi, da je mnenje popolnoma napačno. Res v Ljubljani ni pravega narodnega in svobodnega navdušenja — to pa zato, ker ga nihče ne nese med mase. Mi pričakujemo od mas, da bodo same vse storile — pri tem pa ne pomislimo, da je masa enaka železu, ki se kuje takrat, kadar je vroče. Človek, ki se bori za kruh in ima svoje dnevno delo se otopi počasi za druge javne stvari — posebno — ako se mu zdi, da bodo drugi opravili brez njega. Tak človek pa si želi osveženja, navdušenja, plamena, ki ga vžge in ga povzdigne na vsakodnevne stvari.

Ko je umrl pesnik Aškerc in so ga položili na mrtvaški oder v mrtvašnici — se je mislilo, da je s tem vse končano. Mesto je mislilo, da je treba pokopati uradnika — arhivarja — in da nima večjih dolžnosti. Ako bi bilo ostalo pri tem, bi bil ležal Aškerc na mrtvaškem odru v mrtvašnici in od tam bi bil prepeljan po najkrajši poti k sv. Krištofu. Mislilo se je: kdor ga pozna, ga pride kropit — kdor ne — ne pride. Morebiti se je pri tem mislilo, da Aškerc itak ni bil med narodom znana oseba, da ga ljudje ne poznajo — in sploh da je masi tuj. In mogoče bi se bilo zgodilo, da bi ga bili na njegov zadnji postelji obiskali le njegovi prijatelji — in potem bi se tožilo, da naš narod nima smisla za umetnost in umetnike — da umirajo naši možje pozabljeni itd. — kakor je to po navadi. Klerikalci pa bi pisali, da se ljudstvo odvraca od liberalcev in da ne mara takih nazorov, kakor so Aškercovi. Nazadnje bi sledilo še malo javkanja o naši brezbrzičnosti, zapanosti in stvar bi bila končana.

Klerikalci bi napadali liberalce, češ da se sramujejo svojih ljudi — časopisje pa bi jadrkovalo nad Ljubljanci, da nimajo smisla za umetnost. Tako bi bilo — in koliko bi bilo v tem napačnega!

Ko se je razširila prva vest o Aškercovi smrti — je pri tem nekoliko pomislil in je šel svojo pot. Ko pa se je slišalo, da leži pesnik v mrtvašnici, so se od vseh strani proti temu odzvali protesti — in glasovi iz višjih in nižjih vrst so zahtevali, da se izkaže pesniku čast, kakor se spodobi.

Komaj se je raznesla vest, da bo ležal pesnik v »Narodnem domu« — je bilo, kakor da je plamen zagorel v srcih ljubljanskega prebivalstva. Nihče ni bil pričakoval, da bodo take množice napoleone »Narodni dom«. Oni, ki govorijo o ljubljanski zaspanosti — so bili presenečeni. Bilo je našim malodušnim pesimistom neverjetno, da leži v naši masi toliko zavesti in navdušenja. Seveda, ako se pusti to maso pri miru — in se čaka na njo, kdaj se bo »zavedla« — ne bo iz nje nič. Masa je masa in šele drugi morejo iz nje kaj ustvariti. Masa potrebuje ognja, potrebuje impulza, povoda — in masa stori svojo dolžnost.

Ni bilo treba mnogo besedi in ljubljansko prebivalstvo je vedelo, kaj ima storiti. Že v tork zvečer so pričakovali tisoč, kdaj prepelejo pesnika v »Narodni dom«. Drugi dan pa je 15 do 20 tisoč ljudi prišlo kropit. Ta množica je šele dvignila za seboj tudi one, ki prej niso verjeli, da je Ljubljana zmožna dostojno pokopati slovenskega pesnika. Začeli so pri-

hajati venci. Vse je objel nekak plamen ljubezni — Ljubljana je bila pripravljena.

Pokazalo se je torej, da naša javnost da-l-ko ni taka, kakor se sodi, nasprotno manjka ji pravega vodilnega duha. Pogreb pesnika Aškerc je to jasno pokazal. Mi imamo mase treba je zanje plamena, plamena navdušenja — in mase izpolnijo svojo dolžnost. Zato je napačno ako čakamo, kdaj pridejo mase za nami. Treba je pravega klica, treba je le besede — in pokaže se, da naša bela Ljubljana še ni padla, da živi v nji mnogo smisla za naš boj in da je nje prebivalstvo pripravljeno izpolniti svojo dolžnost, kakor hitro zasliši pravi glas.

Pogreb pesnika Aškerc je bil časten za pesnika, časten pa tudi za ljubljansko prebivalstvo, ki je pokazalo, da zna ceniti in spoštovati svoje moke. Ako se to ne pokaže vselej, so krivi drugi — ne ljubljansko prebivalstvo.

Boj za svobodo mišljenja.

Trst, 13. junija.

Ko pišem te vrstice se mi kar krčijo prsti in bi najrajši kar planil med ljudstvo in mu z živo besedo povedal, da je to, kar se godi sedaj med delavstvom v Trstu grozna zmot, zmot, ki koristi edinoletno prokletemu kapitalizmu, ki je poglavlje v pogubo že nešteto eksistenc in jih oropal življenja.

Delavec je vzdignil pest proti delavcu. S pestjo ni mogel dosti doseči — pa je pograbil po kamenju. Tudi ta udarec je slovenski delavec prenašal mirno. Nato pa je nastalo še nekaj hujšega: zapodili so ga iz dela. Šel je domov. Obkolili so ga lačni otroci in uboga žena. In ni jim mogel ničesar pomagati. Srce se mu je topilo od žalosti, ko je gledal pred seboj to, kar mu je bilo najljubše v življenju: ženo in otročiče.

Brez službe — obsojen na glad — radi socialnih demokratov!! Kaj ni to nekaj groznega! Žena joka, otrocičji tudi. Ko bi to zakrivil delodajalec — kapitalist — bi nič ne bilo bogve kaj novega. Da pa je vzdignil delavec svojo žuljavo roko proti delavcu — tovarišu na delu — to je pa že nekaj takega, ki je vredno obsodbe vsega sveta!

Koga naj se obsodi? Povzročitelja tega zla — delavca? — O, ne, to se ne sme zgoditi. On ni ravnal po svoji vesti, bil je tako pošten. Vdajalci so mu ukazali, da naj kolje, ubija in uničuje vse kar ni soc. demokratičnega.

Kakšen nesmisel! In to v današnjem času, ko je delavsko življenje tako slabo! — Vse se združuje proti ubogim delavcem — kapitalisti z vso vmeno delajo na to, da bi se delavstvo še bolj zaslužilo. V današnjem času torej ko bi moral biti pripravljen na boj z gospodarskimi nasprotniki ves proletarijat, vlijeva socialni demokratje sovraštvo med delavstvo. Delavci se med seboj tepejo — kapitalizem pa žanje; vesel je, ker ima tako veliko zaslonbo na strani socialnih demokratov.

O, dosego bi ubogo delavsko ljudstvo boljše življenje, ko bi se združilo in na gospodarskem polju nastopilo skupno; ko bi se iztrebilo sovraštvo med enako interesiranimi. Drugače bi bilo — da, ko bi prišlo do tega. — Velika masa — ki šteje 90% — bi vrgla majhno peščico sestoječo iz 10% — niti ne — na tla in jo poteptala v prah. Zgrudilo bi se, kar je bilo sestavljeno iz krvavečih delavskih rok. Padlo bi in ne bi bilo več tiranov. Delavstvo se bi pa otreslo vseh predsodkov, pozabilo bi

na nekdanje dni in živelo bi v veselju in zadovoljstvu, ker bi samo uživalo kar pridela, ne pa drugi.

Tako bi bilo. Do teh zlatih časov pa ne pride, ker hočejo socialni demokratje — vsaj tu v Trstu — da ostane tako kakor je. Oni bi hoteli — kakor se mi dozdeva — da bi nastala »španska inkvizicija« in da bi bili voditelji te inkvizicije soc. demokratični voditelji. Kdor bi le besedico izpregovoril proti njim — soc. voditeljem — bi bil ubit. Vsak bi moral misliti, kakor oni. Bog varuj drugače! Kazen bi ga čakala!

To je svoboda, ki jo razglajajo pri vsaki priliki socialni demokratje! To je ljubezen med delavskim ljudstvom! Kaj je to Marxov nauk?

Proti takemu počenjanju je treba nastopiti. Vsakega, ki raznaša med delavstvo razdor pa je treba pošteno udariti.

Narodna delavska organizacija je nastopila z vso odločnostjo proti temu hudodelstvu. In v kratkem se bo pokazalo, da je imela prav — sami socialni demokratje bodo z njenim nastopom zadovoljni. Danes sicer še trdijo, da imajo oni prav, češ, terorizem je koristen. Narodna delavska organizacija pa je rekla, da med delavstvom ne sme biti terorizma, ker je že to največje trpljenje, da morajo delati, pri delu trpeti in stradati. In prav je imela. Danes se strinja z njo vsak zaveden človek.

Ta terorizem pa bo minul in mora iz delavskih vrst ven! Pribljujemo se času — ljudem času — ko bosta ostala na bojnem polju kapitalistični in izkoriščani delavski razred. Ta dan med delavstvom ne bo smelo biti sovraštva, ampak biti bodo morali preprečiti vsi z eno mislijo: mi v ljubezni med seboj — proti njim, ki so nas vrgli v hlapčevstvo, pa mora veli iz naših src in v sovraštvo. — Sami socialni demokratje, ki se danes nasproti nar. socializmu bodo, kadar pride ta dan, prepojeni z ljubeznijo, ne pa s sovraštvom do nar. socialistov.

Da pridem do sklepa: Hud je boj za svobodo, a lep je.

Kdor se bojuje za pravično stvar je lahko vesel, akoravno pri tem trpi. Ako se takoj razmere ne izpremenijo, se bodo pozneje. Na vsak način pa je naša naloga, da tako dolgo ne odlašamo, dokler ne preprečimo nasprotnika, da je na napačni poti in da je jasna le naša pot.

Odjenjali pa tudi ne bomo, ker se zavedamo, da se je treba za vsako pošteno in dobro stvar bojevati. Bojujemo se pa radi, ker vemo, da se ne zman. Naš boj obrodi sad — za delavstvo — a se zmaže, se bodo veselili zatirani sužnji; bogatini — od delavskih žuljev živeči ljudje — se bodo pa jokali, ker bodo prisiljeni poprijeti za delo, ker suženj vzbujen, ne bo več delal za druge, ampak samo za — se.

Svoboda, posij v vse temne kote in razsvedli jih!!

POLITIŠKA KRONIKA.

Parlamentarna situacija se razvija počasi naprej. Vlada ima sedaj že odgovor vseh strank glede svojih zahtev. Temeljem teh zahtev se že danes lahko presodi, da je vladi zagotovljena dvotretjinska večina, ki jo potrebuje za svoje predloge. Odločno so se izjavili proti vladnim zahtevam Italijani in Dalmatinci, pa tudi Rusini, ki prete z obstrukcijo, odgovorili pa še niso na vladne zahteve Čehi, ker v enotnem klubu še ni prišlo do končnega sklepa, vendar je pa predsednik enotnega češkega kluba

ba dr. Fiedler že neoficijelno obvestil ministra Heinolda, da se bode večina kluba zavzela za njegove prepozicije. Tako ima vlada zagotovljeno potrebno večino, vprašanje je le, ako bo mogoče parlamentu rešiti vso predlogo v tako kratkem času, kakor hoče vlada, ker se ne ve kak obseg bode zavzela rusinska obstrukcija in kako stališče zavzemajo one stranke, ki so se izrekle proti vladni predlogi. Rusinska obstrukcija zavzemlje vedno večji obseg, v proračunskem odseku je prišlo v zadnji seji že do precej hrupnih nastopov med predsednikom in Rusini, ko so si izvajali uspešno obstrukcijo in napolnili vso sejo z obstrukcijskimi govori o poslovniku. Tudi v pododseku finančnega odseka so Rusini začeli z obstrukcijo. Doslej obstruirajo Rusini le v odsekih, ko pa končajo ti svoje delo, preneso obstrukcijo tudi v plenam in potem se bo šele dalo sklepati, kak pomen je pripisovati rusinskim naklepom.

Absolutizem na Ogrskem. Cesar je sprejel v avdienci predsedstvo ogrskega državnega zbora, ter mu izrazil svoje zadovoljstvo, da je ogrski parlament tako hitro in povoljno rešil brambne predloge. Tiszi je bilo to cesarsko priznanje neznanstvo vseh in takoj je nastopil proti magnatski zbornici, kjer se je vsled nasilnih dogodkov v poslanski zbornici pojavil precejšen odpor proti brambni predlogi. Tako odstrani je sporočil magnetom, da merodajni krogi resno mislijo na udejstvitev skrajnega absolutizma, kakor hitro bi magnatska zbornica delala ovire gladki rešitvi vojaških predlog. Na ta način misli Tisza na Lukacsovo povelje uplivati na zbornico magnetov ter jo preplaviti. Vendar te grožnje ogrski magnati niso vzeli mirno na znanje, temveč radikalnejši člani izjavljajo, da se ne puste na tak način in od vlade terorizirati, ter si usiljevati prepričanja; zato pa sedaj vlada hiti in izjavlja, da take grožnje ni izrekla, ker upa na ta način potolažiti užlane magnate.

Programni govor skupnega finančnega ministra Bilinskega o bosenskih razmerah ni posebnost zadovolji politički strank. Vse stranke brez izjeme odločno obsojajo besede ministra Bilinskega, da na parlamentarno vlado v anektiranih provincah še petdeset let ni mogoče misliti. Muslimani odločno odklanjajo vsako posredovalno akcijo, pa tudi Srbi so nezadovoljni z vladnim programom. Te dni se vrši skupno posvetovanje vseh posameznih srbskih skupin, da zavzemo enotno stališče napram vladi. Vedno bolj prevladuje mnenje, da bo prvi bosanski sabor v kratkem času do jeseni odgođen, nakar se sestane zopet, v jeseni, ako se pa znova pokaže da je nezmožen za redno delo, vzsledi nato razpust.

Belokranjski kotichek.

Že dvakrat sem začel, gospod urednik, pisati o podzemski jami Zjud in za danes sem gotovo bil obljubil, da tudi skomčam ali saj veste, kako je v življenju. O momentu in v momentu človek lahko govori, kako in kaj, da bi pa posegel naprej in rekel ter se zagotovil: to in to bode, pa največkrat zgrabi kaj drugega. Je že zopet prišlo ves več stvari življenjske važnosti in treba je, da se jih pove širšemu svetu, ker tudi on naj izve, kako nas leto za leto obiskuje nadloga, ki se preoblači, kakor princeza, vsako uro. Predlani je uničila po celi Krajni trtna pošuš pridelek, lani je pobila toča, letos na zgodnjo pomlad je pritisnil mrz, ki je pustil dovolj široko gaz za seboj, tako da se ga lahko še

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

Kako je brigadir izgubil uho.

V kavarni je sedel stari brigadir in pravil zgodbe iz svojih mladih let.

Videl sem nemalo mest, messieurs. V pre-mnoga sem jahal kot zmagalet na čelu svojih vrlih osemsto jezdecev, rožljajočih z ostrogami. Na čelu Grande Armée je marširala konjenica, na čelu konjenice so bili huzarji, huzarje sem vodil jaz. Ali med vsemi mesti, kar smo jih posetili, imajo Benetke najneugodnejšo in najsmušnejšo lego. Ne morem si misliti, kako so si zgraditelji tega mesta predstavljali kavalerijske manevre. Niti kak Murat ali Lasalle ne bi mogel postaviti škadrone v to gnezdo. Zato smo pustili Kellermannove težke jezdece in tudi moje huzarje nastanjene v Padovi. Samo pehota pod poveljstvom Suchetovim je zasedla mesto. Mene si je izbral za generala za adjutanta, ker mu je imponirala moja afera s tistim laskim učiteljem borjenja v Milanu. Mož je bil vrla sablja, in sreča za ugled francoskega orožja, da so mu postavili mene nasproti. Sicer pa se mu je zgodilo prav; če primadonino petje komu ne ugaja, ga nihče ne sili poslušati — a žaliti lepo žensko pred javnostjo, je nesporodnost, ki se mora kaznovati, in tako so bile obče simpatije na moji strani; ko je bila stvar končana in so prisodili njegovi vdovi zahtevano pokojnino, me je vzel Suchet za svojega osebnega adjutanta, in šel sem z njim v

Benetke, kjer sem doživel čudno aventuro, ki jo hočem ravno povedati gospodom.

Težko, da je bil kdo izmed vas v Benetkah? Ne, saj Francozi ne potujejo mnogo. No, mi smo bili tiste čase vrli popotniki... Potovali smo od Moskve do Kahiru, seveda v večjih družbah, nego je bilo ljubo njim, ki smo jih obiskovali, in za pasuše in vizitke smo imeli kanone. Hudi časi napočijo Evropi, kadar se napotijo Francozi spet po svetu; težko se poslove od domovine, ali kadar store ta nerodni sklep in dobe voditelja, kakršen je bil naš mali korporal, ne ve živ krst, kdaj krenejo nazaj. Toda ti slavni časi so minili, veliki možje so mrtvi, in jaz, poslednji med njimi, moram sedeti pri steklenici lahkega vina in se zadovoljiti s tem, da prodavam v kavarni stare anekdote iz tistih časov.

Res, govoriti sem hotel o Benetkah, messieurs. Ljudje prebivajo tam kakor vodne podgane na peščinah in sipinah; imajo pa jako fine palače, in cerkve, posebno Markova, so izmed največjih, kar sem jih videl. Toda glavni ponos so jim njihovi kipi in slike, ki slove po vsej Evropi. No, mnogo je vojakov, ki menijo, da vojščak ne sme znati drugega kakor biti se in pleniti. Takšen je bil na primer stari Bouvet, ki je padel v boju s Prusi ravno tisti dan, ko sem si jaz zaslužil cesarsko medaljo; ako ste vzeli njega iz tabora ali iz kantine in mu začeli govoriti o vedah in umetnostih, je sedel kakor lipov bog in vas gledal debelo. Po mojem mnenju pa je vendarle tisti vojak največ vreden, ki zna, kakor jaz, soditi poleg drugega tudi o proizvodih duha in srca. Res, da sem stopil v armado še zelo mlad in da je bil narednik moj edini učitelj; toda hodil sem po svetu z odprtimi očmi, in tako se more in mora človek naučiti jako mnogo.

Zato mi je bilo v Benetkah tudi mogoče, občudovati slike, in spoznal sem imena velikih mojstrov, ki so jih bili slikali, Michela Tiziana in Angela in druge velike mojstre. Tudi Napoleon je bil občudovalec njihovih del, kar mora vsakdo priznati, kajti prvo, kar je storil po zavzetju mesta, je bilo, da je poslal najboljše v Pariz. Izmed nas je vzel vsak, kar mu je prišlo v roke; jaz za svojo osebo sem imel dve sliki. Eno, ki se je imenovala »Presenečene minife, sem obdržal zase, drugo, »Sveta Barbara«, pa sem poslal materi v dar.

Priznati moram, da se nekateri izmed naših ljudi niso vedli posebno lepo, kar se tiče kipov in slik. Benetčani so ljubili te stvari zelo, in štirje bronasti konji nad glavnim portalom stolne cerkve so jim bili pri srcu kakor lastni otroci. Pri konjih sem bil zmerom veščak, in tudi tiste štiri sem si ogledal pošteno; a reči moram, da niso bili dosti pridni. Za lahko konjenico so bili pregrobnih kosti, za kanone pa premalo težki. Toda bili so edini konji v vsem mestu, in prebivalci niso poznali boljših. Bridko so jokali, ko so jih odpeljali, in naslednjo noč je plaval po kanalih deset mrtvih francoskih vojakov. V kazen za te umore so jim vzeli še mnogo več slik, in vojniki so razbijali kipe in streljali v krasna slikana okna. Nad tem je prebivalstvo kar zbesnelo, in naše bivanje v mestu je postalo jako neudobno. Mnogo častnikov in mož je izginilo tisto zimo, da niti niso našli njihovih trupel.

Jaz zase sem imel dela preko glave in zagledal nisem trpel prehudo v teh razmerah. Moja navada je bila, da sem se v vsaki deželi učil jezika. V to svrhu se ozrem vselej po kaki dami, ki je tako prijazna, da me poučuje, in potem imava skupaj praktične vaje. To je zanimivejša metoda učenja, in ni mi bilo še

bilo trideset let, ko sem znal skoro vsak jezik v Evropi. Seveda, kar se naučite na ta način, ni velikega pomena za praktično obveščanje: kaj koristi človeku, ki ima, kakor jaz takrat, opravka s kneti in vojaki, če jim lahko reče »samo vas ljubim na vsem svetu« ali »kadar bo vojske konec, se vrnem k vam«.

Tako sladke učiteljice kakor v Benetkah nisem imel svoje žive dni. Lucija ji je bilo ime, in pisala se je — no, rodbinska imena si kavalirji manj zapomnijo. Toliko, messieurs, pa vam lahko povem brez indiskretnosti, da je bila njena rodbina stara patricijska in njen oče svoje dni in če beneški. Izbrana krasotica je bila — in če rabim jaz, Etienne Gérard, besedo »izbrana«, ni kar tako, messieurs. Saj imam sodbo, dober spomin in tudi bogat materijal za primerjanje. Med vsemi ženskimi, ki so me ljubili, jih ni dvajset vrednih te pohvale. Ali, še enkrat pravim, mes amis, Lucija je bila izbrano krasna. Izmed temnolaskih bi ji mogel postaviti ob stran kvečjemu še tisto Dolores v Toledo. Ko sem se boril pod Masséno na Portugalskem, sem ljubil v Santaremu majhno črnolasko — ime sem že pozabil. Tudi ona je bila dovršena krasotica, toda postave in gracije Lucije vendar ni imela. Potem je bila tudi še Agneza. Ne vem, kateri bi dal prvenstvo, a Lucija je bila vendar najlepša med vsemi.

Prvikrat sem jo videl, ko je bila tista zaveda s slikami. Njen oče je imel palazzo onostran mostu Rialto ob Canale Grande; na stenah te imenitne stavbe so bila tako dragocena kiparska dela, da je poslal Suchet oddelek saperejev, naj snamejo toinono, da pošlje v Pariz.

(Dalje.)

sedaj popolnoma razročno sledi. Tista tretina, o kateri sem bil že pisal; si je pomagala prav lepo; mladje je odgnalo, da ga je bilo ogledati in prav na tihem se je smejala vinogradniku srce; misli si je: glejte, saj ni tako ludo, kot smo trdili in pričakovali. Pa ni vedno dobro, hvaliti dan, predno je zašlo sonce. Včeraj t. j. nedelja 9. VI. bilo se je razlilo krasno jutro po vsej deželi in vsakdo je s hrepenenjem pričakoval, kedaj bode prost vsakdanjih kakor tudi nedeljskih skrbí, da bode šel slobodno pogledat k svojemu detetu — trtju. Zgodilo se je. — Ali ste že opazovali, gospod urednik, kedaj takole lep poletni dan naravno tam zunaj nad vasjo in mislili misli vsakojake? Kar nenadoma švigne malo nad glavo prikazen, spremljana z močnim žvižgom in pišem, prestrašen se ozrete na njej, a komaj jo še spoznate, bil je jastreb, ki se se je spustil s svojih kraljevskih višin, pograbil nedolžnišče in odšel k očetu nazaj v kraljestvo. Vse je trajalo par sekund. Nekako tako je zavriščalo včeraj popoldne nad južno Belokrajinjo; pripodil se je pogubonosni oblak tam sem od Kočevja, drugi od Metlike; trčila sta z največjo jezo drug ob drugega, hoteč premagati nasprotnika. In njiju jezo občutili smo mi — zemski trpinji. Huda nevihta, trajajoča pol drugo uro, pokazala nam je svoje zobe, dala nam je občutili svoj bič iz ledenih zrn zvit. Škoda, ki jo je povzročila ne da se niti približno povedati, zakaj v nekaterih občinah, koder je razsajala je gotovo prav vse uničeno. Kar ni pokončala toča, to je zatrla nevihta in ploha. Ponekod se je vinogradov in tudi njiv, ki leže v bregu, odnesla vso rodovitno zemljo v dolino ali v dražje med pusto kamenje. Med posameznimi vrstami trt so jarki globoki, da se mož iz njih ne vidi. Korenine trt kažejo rebra in gotovo bo škoda velikanska, če se ne popravi in pomaga hitro, kolikor se da pomagati. Najbolj prizadeta je skoro gotovo občina Vrh nad Vinico. Tam se je vse spojilo, zvrгло in zlilo. Ubogi ljudje! Da gospoda državnega poslanca Jarca apeliramo, da se pobriga za prizadete občine, ter da im preskrbi izdatno podporo. Kakor smo čuli obrnilo se je že več občin nam, kakor tudi na c. kr. okrajno glavarstvo za odporo. Vredni, a še bolj smo jo potrebni! — Na Telovo, kakor je stalo že v brzojavki, je gorelo na Drenovcu pri Vinici. Zažgala je neprevidna roka. Ravno bi se imele vršiti večernice, ko udari plat zvona in hajdi vsa cerkev je bila mahoma na Drenovcu; požarna bramba se je izkazala kot zelo dobro disciplinirana. Edino požrtvovalnost gasilcev — gledalcev ne — se imajo zahvaliti Drenovčani, da ni šla cela vas, temveč samo sredina, med tem ko je obad rešen. Pogorele so tri hiše in več gospodarskih poslopj. Škoda je velika, zavarovalnica majhna, kot je navadno pri vseh naših požarih, kajti ljudje štedijo pri flickih, da lažje tolarje zgubljavajo! Prihodnjak pa mislim, da pride gotovo žid na vrsto. Poklon!

DOPISI.

Iz Dobrunj. Zopet je Korbar župan v naši občini, a ne po volji večine občanov, ampak vsled čudne razsodbe c. kr. deželne vlade, ki je razveljavila vse pri volitvah od Korbarju nasprotne stranke oddane glasovnice, na katere ni bil Korbar pritisnil občinskega pečata. V soboto dne 1. junija so ga odborniki, sami njegovi ožji prijatelji, ki pri sejah vsakemu njegovemu ukrepu prikimajo, izvolili za župana. Izpolnjena je tedaj zopet njegova najsrčnejša želja. Zato je bilo ta dan veselje v njegovi hiši, veselo petje je donelo iz grl zbranih odbornikov in ružno vince je teklo od miz. Zunaj na cesti so pa pokali možnarji od 7. do pol 9. ure zvečer. Z možnarji streljati je sicer po postavi prepovedano, sme se je tedaj, ako izda c. kr. okrajno glavarstvo v to posebno dovoljenje. Nam kmečkim volilcem pa ne gre v glavo, da bi bilo c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani Korbarju dovolilo, da sme, ko se je zopet vsedel na županski stolček, iz veselja kar na sredi javne in tako zelo prometne ceste, kakor je cesta ob njegovi hiši, streljati z možnarji in s tem dražiti in izzivati njemu nasprotno volilce in v nevarnost staviti življenje ljudi, ki so ob času streljanja šli ali se peljali po cesti. Pa streljajoči fantje, med katerimi je bil tudi cestar, ki ima v redu držati to cesto, so postavili en možnar ravno na sredi ceste pri razpotju, kjer se loči od ceste pot na Fužine in mimo Hruševske šole na Bizovik. Zato pozivljamo c. kr. orožniško šolo, da o tem streljanju poizveduje in strelja joče ovadi. Sosedje bodo že povedali, kje se je streljalo in kdo je streljal.

DNEVNI PREGLED.

Zagovor pred obtožnico priobčuje kranjski finanše Lampe v »Slovenca«. Bivši poslanec Mandelj se je drznil s par številkami predložiti bankerotrno gospodarstvo klerikalne večine, če je Lampe zagovarjal lopar in napadel Mandelja ter mu očita omejenost, ozko duševno obzorje i take lepe čednosti, ki jih klerikalci z Lampetom vred prej, dokler je Mandelj ubogal komando, niso videli, ko pa je nastopil samostojno, so ga moralno prisilili, da je odložil mandat. Sedaj pa pripravljajo še nekdanji kranjski deželni glavar pl. Šuklje brošuro, ki bo dokazala velike zmožnosti klerikalnih upraviteljev deželnih financ; a predno ve javnost za vsebino te brošure, že Lampe v »Slovenca« zagovarja svoje delovanje in skuša s frazami izpodbiti utis Šukljetovih in Mandeljevih razkritij. Ko izide pa ta brošura, odgovorimo Lampetu na ta njegov zagovor pred obtožnico.

Želje felddebelja Cuvaja niso preveč ponižne, on hoče namreč na vsak način postati slaven. Atentat mu je prišel v reklamne namene prav dobro; sedaj pa hoče imeti še zaroto. A ker te njegove policija ne more zaslediti, jo mora pač ustvariti. In res sedaj hrvaška policija organizira velikansko zaroto proti dragocenemu življenju kraljevskega komisarja. Najprej je bilo treba poiskati seveda zarotnika med tovariši atentatorja; in policija je

gonila cele čete diakov in to akademikov in srednješolcev na peljico, tako je imela v rokah prve zarotnike. A pravega organizatorja še niso imeli. A Cuvaj se je spomnil na predrzega človeka, ki se je upal napraviti na njegov naslov odprto pismo. Na Reki se je mudil Mirko pl. Pisačič, in gospod Cuvaj je hitro izposloval aretacijo tega nevarnega človeka, češ da je vedel za atentat, da ga je odobral in zagrebška policija je hitro skombinirala, da je Pisačič seveda tudi atentat aranžiral. Toda kljub temu, da ima policija že vse zarotnike na varnem, vendar se strahopetni komisar še vedno boji revolverjev. Izdal je strogo odredbo, v kateri se prepoveduje nositi, kupovati in prodajati orožje po vsi Hrvaški. Kotikori delj časa uganja Cuvaj po Hrvaškem svoje neslanosti, toliko bolj mora javnost spoznavati v njem histeričnega človeka, ki to se je zaživel v zgodovino kaknega rimskega Kaligula, ker za kakega Nerona mu nedostaje uha in inteligence.

Skušao, strašao! Nekaj vrstic iz »Slovenčevega« poročila o pogrebu pesnika Aškerca: »Če se je srednješolski mladini dala na prsto voljo udeležba, bi se pa moralo na vsak način preprečiti to, da so mlade deklice iz liceja nosile knjige kakor Primož Trubar, Muričnik itd. — Istotako ne vemo, kaj so mislili maturantje I. gimnazije, ki so napisali na svoj vенеč: Pesniku značaju. Pesniku da, ampak da bi bil pesnik uxor značaj slovensk. katoliškega mladeniča, to bi zelo obžalovali.« Na take trapiarije »Slovenčevih« pobožnjakov« sploh ne odgovarjamo. Čudno se nam le zdi, zakaj »Slovenec« k svojemu poročilu ni še pristavil: »Krstu pokojnika sta peljala dva para konj. To bi čisto lahko izostalo, ker zadostuje en konj.«

Učiteljski in Aškerčev pogreb. Kakor smo izvedeli, so se učiteljski in kakor tudi učiteljske kljub izletu udeležile pogreba v lepem številu s svojim vencem.

K večerajšnji notici o napadu na vlak se nam poroča sledeče: Napad se ni zgodil v St. Vidu, ampak nekoliko višje od postaje Vižmarje ko je bil vlak že v polnem teku — blizu Prate. Kamen je priletel v ono okno kjer je bilo videti največ Sokolov. Zunaj na polju so bili trije zlikovci, ki so takoj izginili. Ker se je s tem vlakom peljal šentvitski Sokol k pogrebu pesnika Aškerca v Ljubljano se da sklepati, da je bil kamen naperjen proti domačemu šentvitskemu Sokolu. Šentvitski Sokol je še mlado društvo, ki pa se čilo razvija. To seveda ni po godu klerikalcem, ki so doslej vladali v Šentvidu. Šentvitski Sokol si je kupil že prostor za svoj »Sokolski dom« in to nekaterim ni ljubo. Prof. Dolar je torej postal slučajno žrtev klerikalnega napada. Najboljši odgovor na tak napad je podpirati Sokola pri njegovem delu za »Sokolski dom«.

Zvečer smo dobili poročilo, da so napadali aretirali. Napadalec je neki 15letni pomožni zidarski delavec iz Pirnič. Orožniki so ga takoj odpeljali na orožniško postajo v St. Vid, kjer je bil zaslišan. Poba se dela malo prikrknjenega, kar pa ne bo držalo.

Slika Antona Aškerca 63/47 cm velike dvobarvne izda »Slovenski Ilustr. Teknik«. Naročite se na Slovenski Ilustrovani Teknik.

Volitev župana in občinskih svetovlcev v Spodnji Šiški. Včeraj ob 3. popoldne se je vršila volitev župana in občinskih svetovlcev za občino Sp. Šiška. Po dolgotrajnem zavlačevanju rekurzov se je vendarle razbilo gerentstvo. Občinska hiša stoji zopet neomadeževana pred slovensko javnostjo. Narodno-napredna stranka je izbojevala boj pri zadnjih volitvah in le zavednim šiščanom gre hvala, da so tako odločno stali na straži proti našim sovražnikom. In iz te zavednosti je izšel narodno-napredni odbor iz odbora narodno-napredni župan in podžupan. S 24 izmed 30. glasovi je bil izvoljen za župana g. Josip Seidl, za podžupana pa g. Viljem Mayer; občinskim svetovlcem pa gg.: Miha Bizjan, Peter Štepic, Danijel Battelino, Fran Burger, Ivan Slenik, Martin Marinko, Fran Golob, in Peter Burja. Narodno-napredni Šiški kličemo: »Živela!«

Delavci zapuščajo zgradbo belokranjske železnice. Ker se delavski izkoriščevalci zlasti podjetnikov Samohrd in Lončarič nečesto prav nič ozirajo na javne opombe in opravičene zahteve delavcev, so se delavci pričeli organizirati sami med seboj. Na več točkah so sklenili, da trumoma zapuste delo in da ob povratku na dom ali h kakemu drugemu delu vsakega delavca, ki bi hotel iti k zgradbi, opozore, kako škandalozno se plačuje delo pri zgradbi belokranjske železnice. Le na enem delu proge te dni zapuščajo 300 delavcev podjetništvo in delo. Največja kulturno-socialna nesramnost od strani podjetništva je pa ta, da podjetniki kakor n. pr. katoliški Lončarič zahtevajo od vsakega delavca, da mora pri podjetništvu kupovati ves živež, ki se jim naravnost oduško zaračuna. Je več znanih slučajev, ko je delavec pri najskromnejši hrani: polenta in fižol, ob koncu meseca ali kadar imajo plačilo, moral pustiti ves zaslužek za hrano zraven pa še ostal — dolžan. Na ta način ima podjetnik dvakratni dobiček od delavca. Prvič, ker ga nesramno plača, drugič, ker ga še pri hrani še bolj nesramno odira. Pravijo, da pridejo lepe stvari na dan zakaj je okrajni glavar v Črnomlju podjetniku Lončariču dovolil kar 8 koncesij za barake dočim domačini-davkoplačevalci zdaj niti tega zaslužka nimajo, ki so ga imeli predno še ni bilo ne duha ne sluha o zgradbi te železnice. Med bolj zavednimi delavci tostran Gorjancev se tudi govori, da se hočejo obrniti na deželno vladu iz dveh važnih razlogov. Prvič zakaj v tem resnem času, ko mrgoli ob avstrijski meji polno laških špijonov, politične oblasti puste, da prevzemajo ravno Italijani najvažnejša dela pri zgradbi železnice, nasprotno pa zakaj se prezira domačine. (Tozadevno je šla posebna deputacija na Dunaj). Drugič pa hočejo deželno vladu opozoriti, naj bi se novomeške

mu okrajnemu glavarju naročilo, da bi se on osebno nekoliko bolj pobrigal za posle politične oblasti, ne pa da bi tudi važne posle prepuščal mladim, razboritim uradnikom. — O važnosti navedenih točk se bomo še pečali v »pismih iz Dolenjske«, na kar že danes opozarjamo. To bi le še pripomnili, da akordanti v tem slučaju niso krivi teh škandaloznih razmer.

Versko prepričanje grabenskega Jegliča je že tako napredovalo, da mu je sedaj že Abecednik premalo verski. Pri okrajni učiteljski konferenci v Ljubljani je bil to eden njegovih glavnih argumentov proti upeljavi našega abecednika. Celo navzoči kateheti niso čutili potrebe povdarjati verskega momenta. Po našem prepričanju je tudi Jegliču bore malo za verski moment, toda njemu je vsako sredstvo dobro, da le doseže svoj namen. Naše mnenje je, da niti najbolj verska učna knjiga ne koristi nič, ako dotični učitelj sam nima nobene vere. Jeglič nam bo gotovo pritril, da kljub učnim knjigam, ki so polne verskih momentov, učitelj, ki kvaterno sredo v javnem lokalu je meso ter se pri tem norčuje iz pestnih postav, učitelj, ki učencem v 8. razredu pripoveduje, kako so duhovni goljufali z odpustki, učitelj ki pravi, da je sv. maša sleparija ne bo versko poučeval otrok. Ako Jeglič še ne pozna tistega učitelja, naj se potrudí v naše uredništvo, mu pokažemo njegovo sliko, morebiti ga bo spoznal, in ker rad denuncira, ga bo lahko denunciral šolskim oblastvom. Slavni opat Scheicher je pisal v svojem Kathol. Landbote 1. 1870: »Oni, ki pri vsaki priliki zahteva, na bodo vsaki škornji iz katoliškega usnja, vsaka sukinja iz katoliškega sukna, vsaka žemlja iz katoliške moke itd. je slab katoličan, ki dobri stvari več škoduje nego koristi ter je podoben oni devici, ki povsod povdarja svoje devištvu, dočim isto ni vredno piškavega oreha.« Človeku se stidi, ko sliši tega Jegliča, ki pri vsaki priliki vlači vero v blato, ter vsiljuje svoje versko prepričanje kakor jud svoje preležano sleparsko blago. Muk! Muk! rajše muči!

Današnja številka Slov. Ilustr. Tehnika vsebuje: Ital. turška vojska: Premagani Turki na otoku Rodus odlagajo orožje Italijanom; planinski kralj-pohorski kmet Fr. Zvolgar; pidesetletnica Praškega Sokoia (4 slike); pri požaru v Tomačevem poškodovani gasilci v bolnišnici; požar v St. Jurju pri Kranju; pogreb 84letnega Radeckega veterana Petra Zunderl v Trbegovcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici; lončarij pri sv. Duhu na Stari gori itd. Sokoli, ta številka mora posebno vas zanimati naročite se na Ilustrovani Teknik in razširjalce!

Pika. Išla je druga številka »Pike«. Prihodnja izide v četrtek.

Prva žrtev Krke v Novem mestu. Kakor smo že včeraj poročali, je na javnem mestnem kopališču utonil četrtošolec Ant. Kapor, sin trgovca Kaporca iz Dobruj; njegov brat je sedmošolec tudi v Novem mestu. Kot navadno, je pri nas treba, da postane par ljudi žrtev javne zanemarjenosti, predno se v izogib takih nesreč kaj stori. Krka zahteva vsako leto par človeških žrtev. Kdo jih je kriv, te zadnje nesreče kot prve letošnje žrtev pri kopanju v Krki? Na vsak način zadene mesimo upravo velika odgovornost. Dokazano je, da ima Krka v obližju javnega kopališča več raznih virov, strug, vrtincev, kotanj z hitro se menjajočo toplino. So tudi vroči vrelci vmes. Velika napaka je od mestne uprave, da ima na takem nevarnem kraju nastavljenega starega za tako službo nesposobnega moža. Kaj naj napravi kopališki organ, mož je pri svojih 70. letih? Potem: javno mestno kopališče pa nobenih poukov kako ravnanj v slučaju take nesreče! Krivda zadene tudi gimnazijsko ravnateljstvo. Breznik pošilja povsod svoje špijone za dijaki, a pri kopanju v nevarni vodi kot je Krka, pa ni prav nobenega nadzorstva. Kriv svoje nesreče je pa tudi dijak sam. On je vedel, da je slab plavalec, pa se je vključil izrecnemu opominu kopališkega reditelja spustil za drugimi in tako globoko in hotel preplavati na precej oddaljeni otok na Krki. Anupak če tudi je fant s svojo drznostjo šel predaleč, ako bi bila mestna uprava za svoja kopališča skrbela tako, kot to zahtevajo oziri na javno varnost, bi ta revez danes ne ležal mrtve v mrtvašnici. Vsaj se je nesreča zgodila komaj par metrov od kopališča, vpricho kopališkega organa in dveh čolnov. Mlad, izurjen kopališki reditelj bi bil z enim skokom vtopljenca lahko rešil smrti. Od starega moža so to ne more zahtevati. Javno priznanje pa zaslužio dijaki tovariši, ki so se na vso moč trudili, svojega tovariša rešiti še pravočasno. Posebno priznanje gre sedmošolecu Jerinu, ki je prvi priskočil vtopljajočemu tovarišu na pomoč, ki se je vsled tega sam izpostavil nevarnosti in ki se mu je naposled posrečilo tovariša vsaj mrtvega izvleči iz vode. Prizadeti; nikar ne čakajte še nadaljnih žrtev.

Komisijonalen ogled nove dolenjske železnice zveze Brežice-Novo mesto. Včeraj se je vršil komisijonalen ogled in obhod druge dolenjske železnice zveze Dunaj-Aspang-Rogatec-Brežice-Novo mesto. Obhod vsebuje progo od Brežic do Novega mesta. Izmed drugih interesentov sta se obhoda udeležila tudi novomeški župan g. Rozman in podžupan g. Vojska. Komisija dospe najbrže že danes zvečer v Novo mesto. Čuje se, da se bo že pri tej priliki definitivno odločilo pereče vprašanje obeh od interesiranih okrajev predlaganih variant. Eni so namreč za to, da se proga izpelje ob desnem bregu Krke čez Kostanjeviški in šentjernejski okraj ter čez vzhodni del šmihel-stopiške občine in se v Kandiji spoli z belokranjsko progo, oziroma s podaljškom že obstoječe dolenjske železnice. To varianto zagovarja tudi bivši deželni glavar pl. Šuklje. Druga stranka pa se ogreva za progo po levem bregu Krke počeniš ob Kostanjevici v smeri proti Beli Cerkvi, Šmarješkemu toplicam, Otočicam, (romantičnem

gradu grofa Margherija), Šentpefer, po vznožju Trške gore in gorí ob levem bregu do Novega mesta, kjer preseka kapiteljski hrib in se spoji z belokranjsko progo. Iz gospodarskih ozirov je bolj priporočljiva ta zadnja varianta. Z njo bi veliko pridobile sedaj malo znane šmarješke Toplice, vsi vinogradni okraji ležeči nad levim bregom Krke; tudi se nahajajo v grofa Margherijevih gozdnih delih bogati skladišča rujavega premoga. Ta proga ustreza tudi strateškim ozirom monarhija, ki pridejo tu v prvi vrsti v poštev. Načrt te zveze pa sega še dalje, namreč zveza središča monarhije z Adrijo. Nadalnje so od Novega mesta dalje skozi ob bregu Krke, ob katere poviru preseka suho-krajsko kraško planoto, na kar preide na notranjski Kras, od tod pa dalje do obrežja Adrije. Za enkrat pa se proga namerava zgraditi le do Novega mesta. V novomeških krogih prevladuje mnenje, da bo ta druga nova dolenjska proga preje izgotovljena nego belokranjska, čeprav je ta že v delu. Dolenjsko torej čaka velik gospodarski prevrat in velika važnost zvez z ostalimi deželami cele države.

Pri včerajšnji učiteljski konferenci za mesto Ljubljana je bilo sprejeto K. Widrovo »Moje prvo berilo« z veliko večino in se upele s prihodnjim šolskim letom v vse ljubljanske javne in zasebne ljudske šole.

Namesto venca na grob pesnika Aškerca so darovali gdčne, magistratne uradnice 34 K za dijaško podporno društvo »Domovina«. Hvala lepa!

Sokolski izlet v Prago! Opozarjamo Slovensko sokolsko zvezo, da je češka zveza dobila za se v zadnjih dneh za gotovih pogojev mnogo olajšav za vožnjo, posebno za one, ki se vrnejo takoj po izletu 1. julija in pa za one, ki se vozijo na progi nad 300 km. Dosedanje olajšave za slovensko ekspedicijo so malenkostne, apeliramo na Slov. Sok. Zvezo, da dobi od ministerstva novih in daljših udobnosti. Naprosi naj tudi železnično upravo, da nam, ki se vozimo 20 ur, ne da vozov starega sistema in brez stranišč. — Bojimo se, da se bodo stare napake in nedostatki ponavljali, povdarjamo pa, da je zlet samo glede tekem, zadev več ali manj stvar posameznih žup, sicer pa vodi vse predpriprave za izlet (stanovanje, prehranitev, vstopnice itd.) Zveza in v obeh Sokolstva in izletnikov iz posameznih žup je in bo edino Zveza in njeno predsedstvo odgovorno za nezadosten ali pomanjkljivi aranžma. Do zdaj se je napake rado prezrlo, tolikrat bi bila pozabljivost neumestna.

Med drugim društvi se je udeležilo pogreba pesnika Aškerca tudi »Muzejsko društvo za Kranjsko«, pri katerem je bil pesnik Aškerca marljiv sotrudnik.

Kaj je z zakonom za varstvo starin na Kranjskem? Neka nadvojvodnja, ki ni zato sposobna, zopet kvari prehistorične grobove pri Zatični. Čepinje in cveke iz zemlje izkopavati zna vsak kmet. Grobe kot take pa ne znata shraniti ne nadvojvodinja ne naš muzej. Merodajni krog priobčite se malo.

Mati se onesvestila ob mrtvaškem odru svojega vtopljenega sina. Danes popoldne so prišli starši včeraj v Krki vtopljenega dijaka Kaporca, da se od njega poslovijo. Kaporca so zanesli v rjuhi in mrtvašnico tukajšnjega kopališča ter ga še le ondi oblekli in položili v priprosto krsto. Ko je mati stopila v mrtvašnico in zagledala svojega nesrečnega sina mrtvega ležati v krsti, se je od prevlekle žalosti onesvestila ter zgrudila na tla. Mater je ta nesreča tem bolj hudo zadela, ker ji je lanko leto tudi njena sestra umrla nesrečne smrti. Na božji poti na Čatež je padla tako nesrečno z voza, da se je ubila. — Pogreb žrtev Krke bo danes v petek ob 4. pop.

Za svojega učenca napravil maturo. Pred par meseci je napravil v Münsteru na Nemškem neki abiturient gimnazijsko maturo. Pozneje se je nenadoma skazalo, da je bil profesorski zbor osleparjen. Preiskava je dognala, da je profesor Schiestel iz Kölna, ki je dijaka podučeval, napravil zanj maturo. Schiestel si je brado popolnoma obril, oklekel obleko svojega klienta in šel k maturi z dijakovim imenom. Radi tega sta se morala sedaj oba zagovarjati radi potvorenja uradne listine. Sodišče ju je obsodilo na 3 mesece težke ječe. Take zanimivosti se dogajajo pač samo na Nemškem.

Ukradeni carski kip. Spomenik carja Aleksandra II. pri Ivangorodu, so te dni ponoči neznanzi zlikovci ukradli. Tudi napise in okraske so tatovi odnesli. Ostal je samo kameleini podstavek. Spomenik je obstojal iz velikanske dopsne bronaste sohe carjeve.

Krvav boj z razbojniki. V vasi Dimitrijeva na Ruskem je policija obkolila neko hišo, v kateri so bili skriti roparji. Na poziv, naj se udajo, so razbojniki odgovorili s strelji, nakar je prišlo policiji na pomoč vojaštvo, ki je otvorilo takoj ogenj. Pet razbojnikov je bilo ustreljenih. Policija je konečno udrila v hišo in našla velikansko zologo bomb.

Kinematograf »Ideja«. Danes v petek, dne 14. junija specialni večer: 1. Sem pa tje po Antwerpnu. (Pot. slika samo zvečer.) 2. Govor rok. (Drama, samo zvečer.) 3. Zigotto na konju. (Komična učinkovitost.) 4. Lov na bivate v Cambodscha. (Sportna slika.) 5. Vrli kuhinjski mojster. (Humoristično.) 6. Gladi-ole. (Znanstvena naravna slika.) 7. Levi so ušli. (Kolorirana učinkovita drama iz Gaudmontove serije z Levi.) 8. Črna prevara. (Krasna ameriška komedija.) — V soboto naravna drama. Umetniški film nemške Bioskop družbe v Berlinu. — V torek 18. junija, »Trnjeva krona ljubezni« z tragedijno grofico Wolf Claire-Metternich.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«!

Prvi letalni poizkus aviatika Vidmarja nad Ljubljano.

Včeraj popoldne ob 4. je napravil aviatik Vidmar prvi letalni poizkus. Po četrty uri se je dvignil s svojim aeroplanom na vojaškem vežbališču in je letel najprej v smeri proti zapadu potem pa je v polkrogu krožil nad Ljubljano, letel je čez ljubljanski Grad proti Barju, na barju je svoj zrakoplov obrnil in je zopet v polkrogu letel nad Ljubljano nazaj na vojaško vežbališče. Cel polet je trajal 10 minut. Vidmar je v tem času preletel 20 km. Aviatik Vidmar se je takoj po poletu zgledal v naši redakciji in je nam poročal o poletu. Letel je 200 m visoko. Višje nad njim je vel močan veter. Tudi sicer ni bilo ozračje mirno — vendar se je polet popolnoma posrečil. Pogled iz višave 200 m na Ljubljano je po izjavi aviatika Vidmarja zelo krasen. Posebno lepo se vidijo griči in reke po po okolici in daljavi. Vidmar je letel z onim aparatom, s katerim je letel iz Trsta v Benetke. Ta aparat je samo še dva dni razstavljen v »Baikano« na Dunajski cesti. V nedeljo poleti aviatik Vidmar ob 6. zv. na vojaškem vežbališču. Vidmar je danes priznan in izkušen aviatik in bo nudil nam prvo priliko, da si ogledamo, kako leta moderni človek. Vidmar je poskusil svoj polet tudi v Cetinju. Zaradi pritiska zraka — ker je Cetinje obdano od gor, se tam ni mogel dvigniti. Vidmar pravi, da je po svojem prvem poskusu spoznal, da bo Ljubljana za polet zelo ugodna. — Vidmarja so mnogi videli leteti. Iz višave se je čulo žuženje aparata. Vidmar je pristal srečno pred dežem, ki je začel padati takoj na to. Obiljuba se nam torej za Ljubljano znamenitost.

Macher v Novem mestu konfisciran.

To je čudno. Za vsako bodisi večje lopovstvo ali večjo neumnost dobi original svoj par, svojo kopijo navadno na kakem drugem koncu sveta. Slučajev in primerov za to trditve je veliko preveč, da bi jih posamič naštevati. Omejimo se le na slučaj konfiscirane znane Macharjeve čitanke. To veste, da jo je dunajski državni pravdnik že potem, ko se je prevajala tudi že v druge jezike, konfisciral. In tudi to veste, da je to konfiskacijo češki poslanec Massaryk v drž. zboru imuniziral in da je ta imunizacija vzročila v katoliških glavih naših ljubih klerikalcev. S tem se je napravila velika reklama za Macherjeva dela. Tudi nekateri slovenski listi so se obširneje pečali s članki iz imunizirane čitanke.

Za vse to je vedel tudi na Kranjskem zadnji hribovski pastir, če le bere vsaj »Domoljub«. Ali zgodilo se je v 20. stoletju po kr. r., da kar danes ve že zadnji pastir, tega še ne ve koncipist c. kr. okrajnega glavarstva v Novem mestu. Dunajski državni pravdnik ni mogel na celem svetu, ne le v celi Avstriji najti svoji modrosti sličnega para. In najbrže bi ga sploh nikdar ne bil našel, da ni »Akademija« po svojem zastopniku g. M. Lotriču v Novem mestu dne 12. junija l. 1912 priredila javno predavanje pod naslovom: »Nekaj o češkem pesniku Macharju«. Da, to predavanje je dunajskemu državnemu pravdniku prineslo srečo, da je vendar le našel sebi podoban par v osebi nekega Golijata, ki je menda koncipist pri novomeškem okrajnem glavarstvu. Ta mož, ki je zaslovel po septembarskih dogodkih, posebno pa še ko je začel 10 let stare dečke zapirati v sodniške zapore, potem jih pa še obsodil na 3 leta prisilne delavnice, ta mož, ki kot policaj lovi poredne paglovce po polju in po gozdih, je še celo rekosil dunajskega državnega ravdnika. Kajti ta gospod na Dunaju si zdaj ko je Macharjeva čitanka imunizirana, ne upa več je še enkrat konfiscirati. Toda kar se on ne upa, si je upal storiti koncipist pri novomeškem okrajnem glavarstvu.

Pa da nas vsakdo lažje razume, nekoliko pojasnila o tem predavanju. Predavanje je bilo razmeroma dobro obiskano. »Pravi« novineški naprednjaki so šli rajši na Štemburjev vrt v Kandijo, častne izjeme med njimi so bile častno zastopane pri predavanju v Čitalnici. Čudno pa je bilo dvoje. Prvič, da se je tega strogo znanstvenega predavanja oficijelno udeležil zgorej omenjeni zastopnik politične oblasti, kar je pri predavanjih »Akademije« nekaj nenavadnega. Mož je pri mizi predavatelja bolj pridno pisal, kot kak klerikalen žurnalist pri političnih shodih svojih šefov. Notiral si je tudi vsako osebo, ki se je predavanju udeležila. Drugič pa je bilo čudno, da so k predavanju prišli tudi najbolj pronomirani klerikalci, kakor n. pr. profesor Sever, davčni uradnik Mejak in sploh razen kanonika Zlogarja skoro vsa klerikalna »Meščanska Zveza«. Dilekoma je bila udeležba prepovedana. Ko je g. Lotrič omenil Macharjev izrek: »Pravi češki človek ne more biti tudi rimski človek«, je Golija že namrdil ustnici in položil gube na čelu v strogo uradne. Te gube so nekoliko izginile, ko je g. Lotrič rekel, da je Macharju Jezusova oseba simpatična, ker ga izraža kot idealnega človeka in da Machar nikdar ne tají Jezusa, marveč kritizira psevdo-katoličanstvo. Ali ko se je predavatelj obregnil tudi v zgodovino krščanstva in pojasnil zgodovino 4 evangelijev, ga je strogi rimsko politični cenzor prvič — prekinil. Drugič ga je prekinil, ko je razlagal krščanstvo kot politično organizacijo. Pa na podlagi neovrgljivih dokazov je predavatelj v nadaljnjem izvajanju strogega cenzorja poučil, da ima on prav, ali po domače rečeno: g. Lotrič je g. Golija javno blamiral. Pravzaprav pa se je Golija blamiral sam.

In zdaj pa pride glavna bitka in Golijeva glavna blamaža. G. Lotrič se je pečal z že začetkom omenjeno Macharjevo konfiscirano in

imunizirano čitanko. Pojasnil je, zakaj je Machar to svoje delo tako pisal; on je s tem povzel le karikaturu naših klerikalcev, kako oni pišejo, če hočejo kakega slavnega moža osmešiti. Za svoj predmet si je vzel Jezusovo življenje.

No, potem je g. predavatelj začel s predstavo originala. Prej pa je še zastopnika politične oblasti še enkrat opozoril, da je to dolgo časa nekonfiscirano, potem konfiscirano delo pred kratkim zopet imunizirano in že prestavljeno in že prečitano tudi slovenskem jeziku. Golija ni nič rekel. Predavatelj prične čitati. Med čitanjem se je Golija poznalo, da mu postaja »slabo«. Vse barve je izpreminjal. Pa pri prvem odstavku se je skušal še vzdržati pri mizi. Ko pa predavatelj prične čitati drugi po evangeliju posneti odstavek, ki govori o ženitovanju v Kani-Galileji, je g. cenzorju naenkrat postalo »slabo«, da je predavatelja prekinil, češ, da on tega ne pusti čitati, ker mu ni znano, da bi bilo to res imunizirano. Nič ni pomagalo, da ga je g. Lotrič opozoril, da sta ravno to, kar sedaj čita, priobčila tudi že »Zarja« in »Dan« Ljubljani. Golija je trdovratno vztrajal na svoji trditvi, da njemu to še ni znano, kar je danes znano že vsakemu pastirju.

Machar je bil torej v Novem mestu, na nemalo začudenje navzočih še enkrat konfisciran. Predavanje se je moralo prekiniti, a se zopet ponovi, ko se bode našla pot, da bo tudi koncipist novomeške politične oblasti o tem poučen, kako se je to pot javno — blamiral.

Najnovejša telefonska in brzjavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 13. junija. Danes zborujejo ves dan odseki. V proračunskem odseku govori svoj obstrukcijski govor Rusin Okunjevski, ki je že v začetku svojega govora povdaril, da bo obstruiral toliko časa, dokler ne bo omagal. Minister Hussarek je predložil Rusinom izjavo glede stališča vlade napram rusinskim zahtevam o vseučiliškem vprašanju in volilni reformi za galiski deželni zbor. Rusini so pa te vladne propozicije soglasno odklonili. Zato bo vlada podvzela nove posredovalne korake. Vendar ni dosti upanja, da bi uspeli. Posl. Klofač je odložil v brambnem odseku svoj mandat z motivacijo, da se ne soglaša z njegovo političsko častjo, da bi deloval v odseku, na katerega skuša uplivati vlada s tako neustavnimi presijami.

LJUBLJANSKI OFICIR NA LAŠKEM KOT VOHUN ARETIRAN.

Benetke, 13. junija. V Pontebi je italijanska obmejna straža aretirala nekega civilista, ki je ogledoval obmejne utrdbe. Prepeljali so ga v Videm, kjer se je konstatiralo, da je aretovanec avstrijski oficir Andrej Grat, stotnik v ljubljanskem topničarskem regimentu. Ker je pa pri preiskavi opravičen sum, da se je oficir pečal s špijanžo, so ga prepeljali v Benetke in ga izročili tamšnemu vojaškemu sodišču.

VIKA-KUNETICKA IZVOLJENA.

Mlada Boleslava, 13. junija. Danes se je vršila ožja volitev za deželni zbor. Ker je dr. Matoušek odstopil od kandidature, je bila Vika-Kuneticka izvoljena deželnim poslancem. Vsa javnost z napetostjo pričakuje, ako bo vlada vzela njeno izvolitev na znanje ter ji izročila poslaniški certifikat.

ZAPLENJENI SPOMINI.

Praga, 13. junija. Danes je izšel III. zvezek spominov bivšega finančnega ministra Kaizla. Zvezek je bil konfisciran zaradi razžaljenja cesarja in sicer radi nekega pisma, ki ga je pi-

sal dr. Kaizel kot poslanec nekemu češkemu politiku, ker se v njem kritizira vmešavanje neodgovorne krone v parlamentarizem.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Mali browning ali temu sličen model se takoj kupi. Naslov pove »Prva anončna pisarna.« 407—1

Iščem dobrega slikarskega pomočnika.

Plača po dogovoru.

JOŽEF KOVŠČA
slikar in pleskar na Rakeku.

Specialna trgovina finih ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani, Židovska ulica 5.

Predtiskarija. — Tamburiranje. — Mon-
tiranje. — Plisiranje.

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah po 6 vin. izvod:

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČESARK, Šelenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIČAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOŠIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUŠNIK, Rimska cesta.
UŠENIČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTEFN, Jurčičev trg.
KRŽAJ, Sp. Šiška.

Širite, kupujte in naro- čajte „Dan“! Prijavljajte nove naročnike!

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Frančiškanska ulica šte. 8

je najmoderneje urejena in oprem-
ljena za tisk vsakovrstnih
tiskovin: knjig, brošur,
urad. tiskovin, not,
lepakov, vizitk,
in kuvert.

Litografija. — Stereotipija. — Naj-
moderneje črke in okraski.
Tisk v različnih barvah.
Najfinejša izvršitev.
Solidna in točna
postrežba.

Tudi Passavant se je bil dvignil in stra-
šen občutek se ga je polastil. Bil si je v hipu
svest, da je smrtno razžaljen, ki se zna-
la odpuščati. Nastopil je težek trenutek. Kraljica
je vidno krotila vso besnost, ki se ji je gnala
k srcu, plemič pa je čakal, da padejo grozni
bliski. Stala sta si nasproti, nepremično, oko
v očesu, oba odločna, nepopustljiva. Izabela
je čutila, da je njena, sicer vse rakača beseda
proti njemu, kakor val ob skalo in Hardy je
vedel, da mora pasti vsak hip krič, ki ga to
morebiti stal življenje.

Končno je zadonel motno kraljičin glas v
smrtno tišino:

Plemič, vi ljubite Odette de Champ-
divers.

Glas je prihajal kakor iz groba, kakor za-
molkel grom, napovedujoč iz daljave uniču-
jočo vibro.

— Madame, je šepnil Hardy, ne vpra-
šujte!...

— Plemič, vi ljubite Odette de Champ-
divers?

Glas je zvenel zamolkneje. Odbil se je
dvakrat, trikrat in počasi zamrl. Tišina ju je
zopet objela... Kraljica je čakala z napeto ne-
strpnostjo, kakor mačka, da plane na svojo
žrtev. Plemič je slutil, da doleti nje in
Odette nekaj strašnega. Že je hotel molčati in
ne izpregovoriti besede, ali kraljica je upirala
tako izzivalno vanj svoj pogled, da je nena-
doma kričnil:

— Da, ljubim, prisegam vam, da ljubim...

Ni skončal stavka. Rezek, grozeč smeh
je planil iz kraljičinih ust, postajal čimdalje

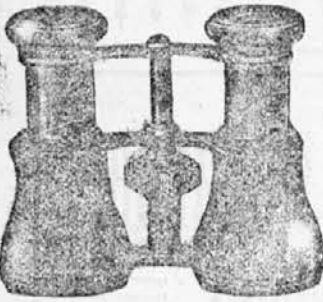
V sanjah sem te gledala, bil si ožarjen od
solca in visoko nad vsem in si kraljeval in
oja misel je bila tvoja misel in v ljubezni sva
združena drhtela. Bil si moj in gledala
sem te kakor boga in sem te brezmejno lju-
bila. Glej, pred teboj ležim na kolenih in v
blaženosti oklepam tvoje telo. Izročam se ti,
daj, vzemi me, pritisni me k sebi in me ljubil
Izabelin glas se je opletal kakor ognjen
zubelj krog in krog Hardyja. Kri mu je zavrela
po žilah, ledene kaplje so mu stopile na čelo
in z nadnaravnim naporom se ji je iztrgal in
je omahnil k steni. V hipu se je bil razvnel v
njem strašen boj. Čutil je, da govori kraljica
pred njim resnico, da je pripravljena storiti
vse, videl jo je ubogo, bedno pred sabo pro-
sečo le ljubezni, odkritosrčne ljubezni... Ona-
lo ga je k nji, vreči se ji je hotel pred njo in
ji poljubiti noge. Ali tajna moč ga je zadrževa-
vala in v njegovi duši je jasno žarela podoba
Odettina... Dekličine nedolžne oči so živele
v njem in krotile njegovo strast...

Izabela je stegnila roke za njim: glava ji
je padla v tilnik, polni težki lasje so se ji vsuli
po hrbtu, oči je zaprla v slakdem pričakova-
nju, usta pa so ji komaj slišno šepetala:

— Pridi, ljubim, brezkončno te ljubim...

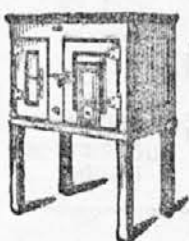
Nenadoma pa je vstala uprla oči v Har-
dyja in začela naglo trgati obleko raz sebo...
Prikazale so se ramena, gladka in blesteča
kakor motno srebro, vrat, prsa, boki, kolena,
meča... Modre žilice so burno utripale pod
slonokoščeno poltjo in soba se je napolnila z
opojnim duhom živga, prekipevaločega tele-
sa, čegar linije so bile ena sama, ritmično

FR. P. ZAJEC
Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana
priporoča kot prvi slovenski izprašani in obla-
veno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj
optični zavod.

Dalnogled, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.
Očala, ščipalčki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.
Čenike pošiljamo na
zahtevo za in po-
štne

Simon Praprotnik
stavbeni in pohištveni mizar
V Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.
priporoča p. n. odjemalcem
(posebno že onim v južnejših
krajih) svojo veliko zalogo

omar za led
v poljubnih velikostih za pi-
vovarne, restavracije, trgovine, delikatesne
trgovine itd. 218
Cene najnižje. Postrežba točna.
Čeniki zastoj in poštnine prosto.

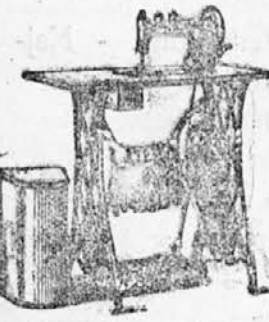
JULIJA ŠTOR — Ljubljana —
Prešernova ulica št. 5.
največja zaloga moških, dam-
skih in otroških čevljev, čevljev
za lawn-tenis in pristnih
goisserskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev
po vseh cenah.

Ivan Jax in sin, Ljubljana
Dunajska cesta št. 17
priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za
pletanje (Strick maschinen) za
rodbino in obrt.
Pisalni stroji Adler. - Vozna kolosa.
Čeniki zastoj in franko.

V soboto, dne 15. junija t. l. izide
Deželni zbor kranjski in deželne finance.
Spisal: Fran pl. Šuklje.
4¹/₄ pole velike 8°. Cena mehkovezane K 1-80, s pošto K 1-90.
Spisatelj osveštuje kot dober poznavalec deželnih financ deželno finančno stanje, pokaže
pa tudi pot k saniranju. Brošura bo vzbudila brezdvomno v vseh krogih veliko pozornost
ter bo kmalu razprodana. Svetujemo osebam, ki žele imeti en izvod te knjige, naj si jo
tako narode.
V Ljubljani, dne 10. junija 1912.
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.
Založna knjigarna.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.
naznanja
okasijsko prodajo
poletnih oblek in slavnikov za gospode in dečke, ter poletne damske kon-
fekcije z globoko reduciranimi cenami.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
zvršuje vsa tiskarska dela okusno in po zmernih cenah.
Zaloga županiških in drugih uradnih tiskovin.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:

Dunaja . . .	12 ³⁵	3 ¹⁶	4 ⁴⁸	5 ⁵⁵	9 ⁵⁶	12 ⁴⁷	5 ²¹	8 ⁵⁸	5 ³¹
Trsta . . .	12 ²²	4 ⁰⁹	9 ⁰⁴	11 ²¹	2 ⁵¹	6 ¹⁷	9 ⁴⁷	11 ⁴⁵	
Trbiža . . .	7 ²³	9 ⁵¹	11 ¹⁴	4 ²⁰	7 ⁰⁰	8 ¹⁵	11 ³³		
Kamnika . . .	6 ⁴²	11 ⁰⁰	2 ⁴¹	6 ¹⁵	10 ³⁰				
Rudolfovega . . .	8 ⁵⁹	3 ⁰⁰	9 ¹³						
Kočevja . . .	8 ⁵⁹	3 ⁰⁰	9 ¹³						
Vrhnike . . .	6 ³⁸	10 ³⁶	7 ²³						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih.

Odhod vlakov iz Ljubljane proti:

Dunaju . . .	12 ⁰³	12 ¹⁸	4 ²⁹	7 ³⁰	11 ²⁶	3 ¹¹	6 ²²	9 ⁵³	10 ⁴⁵
Trstu . . .	1 ²⁰	3 ²²	5 ¹³	6 ⁰⁹	10 ⁰²	1 ⁰⁶	5 ⁴¹	8 ²⁸	
Trbižu . . .	4 ⁵⁷	6 ⁵²	9 ⁰⁹	11 ³⁰	3 ³²	6 ³⁸	10 ⁰⁰		
Kamniku . . .	7 ²⁷	11 ⁵⁰	3 ¹²	7 ¹³	11 ⁰⁰				
Rudolfovem . . .	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴						
Kočevju . . .	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴						
Vrhniki . . .	7 ³⁵	1 ¹⁸	8 ¹⁰						

* Brzovlak. ** Vozi ob nedeljah in praznikih. † Od 26. maja oziroma 1. julija.

Kavarna Leon
Celo noč odprto
Celo noč odprto

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad K 800.000.
K 8.000.000.
Stribarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih
4¹/₂ %

498

zavalovana, božansko prelest. Njen obraz je izražal vso mehko neutešenega koprnenja, brzdajočega veliki ogenj vstajajoče strasti... Hardy je bil zaprt oč. Polne važljive lepote se ni zrl njegovo oko. Belina božanskega telesa je zableščala pred njim, da je omamljen za hip izgubil zavednost. Opetekel se je k belemu demonu iz prs se mu je izvil odtrgan krik. Hipoma je začutil ob sebi prožno njeno telo, okolo vratu so se ga ovile nje mehke roke in vroča, dehteča sapa mu je oblila lice. Po telesu ga je spreletavalo vročično drhtenje in njegove roke so strastno utonile v morju njenih las. Kakor v snu je zasegel njegova ušesa šepet:
— Ali me ljubiš? Samo mene? Ali hočeš hoditi z menoj, z menoj živeti, z menoj umreti? Reci, ljubček moj!
Prižela se je tesneje k njemu, ali on je vztrepetal, kakor oplazen od mrzle kače in sunkoma se je oprostil njenega objema. Pe-koča bolelost se je razlila po njem in grenka turobnost je sedla v njegovo dušo. Boj v njem je pojmal in zmaga se je nagibala na Ode-tino stran. Izabela pa je postajala čimdalje razčiljenejša, potisnila ga na nizko ležišče in se mu vrgla v naročje.
Ni bila več ponosna kraljica, predstavlja-joča vladarstvo sveta, Semiramis svojih sanj... Bila je le žena, pehajoča se za ljubez-nijo, žena, ki ne pozna nikakih ovir, prešest-nica, ne misleča na kazen, ki je sledila v onih časih za ta greh. Gola, privezana na oslico, je morala jezdi v zasramovanje po mestnih ulicah... Ni bila čarobna zapeljivka in ma-

499

gična sirena, zapletajoča vojvodo Orlean-skega v smrtne mreže... Ne, Izabela je bila v tem hipu čistost sama, prelest nedolžnosti, zakaj pomnila je, kar ima ženska najlepša: deviško ljubezen.
— Reci, da me ljubiš, je proseče šepetala, ne zavrzi me, pogled me, tako lepe so tvoje žalostne oči, tako sladka tvoja usta... tvoje čelo je kakor granit in tvoj glas mi sega do mozga... Močan si, silen si, nepremagljiv, krasen. Glej me, koprnenja trepečem po tebi, po tvojem obliemu, po tvojih poljubih, da ozri se na me!
Zakopala je roke v njegove svetle goste kodre, zrla mu s svojimi blestečimi, napol zaprtimi očmi naravnost v lice in ustnice so se ji napevale v hrepenečem poželenju. Ali Hardy je ni videl, ni slišal njenih prošnji! Njegov obraz je bil mrtvaško blede, njegov pogled je kakor zamaknjen ležal nepremično na steni, raz ustnice pa mu je odletel kakor dih tih, šepetajoč krik:
— "Odetto!"
Pri tej besedi se je kraljica zvila kakor pod udarcem biča. Odprla je usta, pa nekaj hipov ni mogla izpregovoriti besede. Krik ji je vrnil vso zavednost, stresla se je in planila divje na noge. Prsti so se ji skrčili v razjar-jenosti in v trenutku je spoznala svoje poni-žanje. Blazen srd je zaplesal po njenih žilah, iz grla se ji je izvilo vriskajoče grgranje in zasadiła je bele zobe globoko v blede ust-nico... Vrgla je nase težak plašč in oči ji je pokrila zlokobna mračnost.

Ker se pride dandanes pri hudi konkurenci do denarja le potom

dobre reklame

svetujemo vsem, ki hočejo kaj ku-piti ali prodati, ali ki iščejo službe, da naj inserirajo v izbornem in zelo razširjenem slovenskem ne-
odvisnem dnevniku

„DAN“

ker ima to inseriranje gotov uspeh.

Oglase za „DAN“ sprejema po najnižjih cenah „Prva anončna pi-sarna“ v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 8, katera daje radevolje tudi vse za to potrebne informacije.